

ВИДАВЕЦЬ
І НАЧАЛЬНИЙ
РЕДАКТОР
Др. Тадей
Кончиньскі

СТРАЖНИЦЯ

АДРЕСА
РЕДАКЦІІ І
АДМІНІСТРАЦІІ
WARSZAWA,
Nowy-Swiat № 41 m. 27.

Конто поштове № 1877.

УКРАЇНСЬКА

Т е л е ф. 296-40.

Мусимо розпочати нове господарче життя.

З промови Прем'єра Грабського в бюджетовій Комісії Сенату.

Ми всі були під враженням хвилевої знижки золотого. Необхідно вяснити причини цього для науки на майбутнє. Помилуються ті, що твердять, ніби-то рішачою причиною було непорозуміння з німцями. Для стабілізації валюти є дуже важною стабілізація цін, а тому порівняймо кошти одержання в нас і в Німеччині.

Більша відпорність, ніж в Німеччині. В Польщі вказник коштів утримання в грудні м. р. був 153.1, в серпні 1925 р. знизився до 151.4. В Німеччині цей вказник у грудні м. р. був 122.6, а до серпня ц. р. піднісся до 145. Отже Польща в цьому відношенні виявила більше відпорності, ніж Німеччина. Тогорічний неврожай відіграв дуже лиху роль: він

більше нам зашкодив, ніж зрівняння господарчих зносин в Німеччиною. Не робім з цього висновку, що цьогорічний урожай все нам поправить. Було б це великою помилкою.

Не задуше покладаймося на урожай. Перш за все, як високо цьогорічний урожай буде переведений на гроші? Окреслити це зараз трудно. Кажуть, що ціна жита повинна бути 25 зл. за квінтель. Найбільшу роль тут відіграє те, які є ціни на світовому ринку. Ціна жита, яке вивозиться, мусить бути така сама, як за границею, вже з коштами пересилки. На німецькій частині Горішнього Шлеску й в Гданську, куди вивозиться збіжжя з Польщі, ціна є не вище наших. Отже, беручи тверезо, не відомо навіть, чи

теперішня ціна 13 злотих утримується.

Є лише одна надія на неврожай в Америці, але добрий урожай є по всьому світі і тому неврожай в Америці не відіграє рішачою ролі. Крім цього, на обниження цін впливає збільшення вивозу. Тому на врожаєві не можемо оперти нової політики цін.

Чому відчуваємо брак кредиту? Без капіталу хочемо творити все кредитами. Нам необхідно мати зрівноважений біланс, а одночасно і такі стосунки, при яких ми могли б збільшити наші оборотні засоби (гроші) і наші кредити. Сьогодні ми маємо більше державних кредитів по ніщих проц., ніж торік: 234 мільонів зл. на 1 серпня 1924 р. а

на 1 серпня 1925 р. — 515 міль. зл. Відчувається брак кредиту через те, що життя господарче не має капіталу інвестиційного, довготермінового кредиту. Тому все хоче творитись короткотерміновими кредитами. А тим часом для творення є необхідний капітал, якого маємо мінімум.

Роскіш і брак ощадности. В торговельному білансі на місяць липень значне місце займають предмети розкоші. Все найдородше приходить зза кордону. Причина — невміння відкладати малі суми. Процент ощадностей є дуже малий, значно менший, ніж у німців. В П.К.О. єсть 15 міль. зл., в 40 інших касах теж 15 міль.

Лібералізм не для нас. Ми найбільш думали про збіль-

шення нашого вивозу, але він дуже малий. Щоб удешевити виробу, ми дозволяли привозити зза кордону зайвих річей. Тепер ми мусимо собі сказати, що мусимо вести політику протекційну нашої продукції. Мусимо осягнути двох мет: допомогти нашій промисловості, бо інакше вона не втримається, і стримувати надто високий ввіз.

Під прапором протекціонізму. Уряд уже зробив де-які кроки в цьому напрямку. Але треба розпочати як би нову добу господарчої політики: необхідні устами про протекціонізм. Уряд вирішив внести відповідний законопроект до Сейму. Лише це дасть гаранцію для крайової продукції.

(Докінчення в наступному числі).

Правда про врожай в Росії.

Совітський уряд проголосив їх надзвичайними, німецькі ж джерела розвіяли цю легенду.

Як свідчать німецькі джерела, врожай у Світах зовсім не такий, як вони про це пишуть. В минулому році на сході Росії панувала засуха. „Ідучи з Кавані, — каже кореспондент одного німецького часопису, — лише коло Харкова можна було побачити денеді добрі на вигляд поля.“ В тій частині України (коло Харкова) врожай є добрий, зате на західно-півден-

ній Україні, де земля так родюча, вже розпочато велику ратункову акцію. Причиною ніби то є дощі, але в дійсності головною причиною неврожаю є бездарна господарка большевиків.

Кореспондент причину розгартіяшу в совітській господарці бачить у тому, що большевики припинили заходи Столишина створити хуторські середньо-

можні господарства, тепер же постарому земля буває на 15—30 верст від скупчених сіл.

При таких умовах господарювати дуже трудно, особливо після „революційних“ реформ червоноармії, які повернулися з війська, тероризують людину, забіраючи собі кращі поля, і боротися з ними неможливо. Тому то по селах є багаті, але є і бідота. Про рівність нема і мови.

Багато землі, що належала до великовласників, пустує. Ніхто її не засіває, а це величезні простори цілковито здичавілої землі, яку тепер мусить завойовувати культура.

Кореспондент гадає, що російській господарці може врятувати перехід до громадської господарки, як рівно ж придбання моторових плугів. Але хіба ж

большевики в стані дати ці плуги та навчити темних москалів користатися ними?

Що ж торкається України, де селянин є в самій душі своєї власником, то там може односпасити сільське господарство: вигнання комуністів і відновлення самостійної української держави, незалежної від московських дикунів.

55 держав творить моральну силу Ліги Народів.

З огляду на велике значіння теперішньої сесії Ліги Народів, варто познайомитись з її складом, та з тим—хто ще до неї не належить.

Ліга Народів має **55 членів**. З них лише 47 держав є репрезентовані цілковито уповноваженими представниками. Решта держав не бере чинного уділу в нарадах, в наслідок незадоволення постановами Ліги. Сполучені Штати належать до Ліги Народів з принципових мотивів. Німці „стараються“ про місце в Лізі. Совітська Росія робить вигляд, що й Ліга Народів непотрібна. Представники Китаю репрезентують властиво лише пекінський уряд, себ то частину Китаю.

Дзвонар Данило.

Старий Данило дуже кохає свої церковні дзвони. Він пишається тим, що вони найкраще в околиці виголошують хвалу Богові.

Але часто, коли луною відгукалися вдалечині церковні дзвони, він впадав у задуму. Він думав про те, чому це люде не

Кому повинь зрабувала жнива тому держава дає податкові полегщі.

Багато сільських господарів, які втратили частину врожаю внаслідок повіні, опинилися в скрутнім матеріальнім положенні, особливо, коли мали податкові залежності.

Входяче в їхнє положення, Міністерство Скарбу наказало, щоб всім господарям, які потерпіли від повіні, відпочити всі податки за цей рік і залежності за минулі роки до 30 вересня 1926 року, вразі знищення урожаю на половині або більшій частині ужиткової землі пооди-

розуміють церковних дзвонів. Вони ж промовляють так, ясно, промовляють до серця!

— Бом-бом-бом!—несеться над полями. І скільки в цьому оксамитовому звукові думок, почувань, закликів! О, коли б могли люди зрозуміти їх, у серці заховати!

Коли він останнім разом задзвонив, то відчув, що дзвони кличуть пам'ятати про батьківщину, про побожне життя, про ощадність, щоб заощаженні гріш несли до Р.К.О. і інших ощадних кас, бо з тих ощадностей і зберуться великі суми, так потрібні

ноких господарств.

Відрочення можуть бути дані Начальниками Скарбових Урядів в порозумінні з належними старостами в наслідок індивідуальних подань власників земських маєтків та в наслідок збірних подань і внесків гмінної влади для дрібних рільників, які мають господарства до 43 гект.

Термін подань кінчається 30 вересня ц. р. Про це наказано Скарбовим Ізбам негайно повідомити відповідні гмінні уряди.

нашому народові, і краще буде жити на світі, буде більше добра і ще голосніше будуть дзвони вішувати хвалу Богу:
— Бом-бом-бом!

Дрібні відомости за тиждень.

Большевики створюють жидівську республіку на українській землі. Совітський уряд недавно заключив умову з американською жид. організацією „Агро-Джонт“, по якій відступає жидам для колонізації 261.000 акрів на південній

Українські соц.-революціонери плямують орієнтацію на большевиків.

Відомий український есе-ер М. Шаповал, нападаючи в нью-йоркській „Україн. Громаді“ на частину галицького громадянства, так звану дрібну буржуазію, за те, що ніби-то вона, під впливом совітських газет, почала вірити в можливість національного розвитку під совітською владою, в дуже різкій формі плямує таку орієнтацію.

Орієнтація на большевиків — це остання з черги й найдурніша з усіх орієнтацій галицької дрібно буржуазії.

Можна було помилатися, — пи-

Україні і в Криму на віки-вічні. Чубар на останньому з'їзді рад заявив, що на Херсонщині буде створена автономна жидівська дільниця, і додав до цього: „Дуже можливо, що вдасться нам утворити автоном. жид. республіку“. Очевидно, тут іде не про допомогу жидам-хліборобам, а про створення на землях України нової Палестини з портами Одесою, Херсоном і Николаевом. І дійсно, сов. уряд уже звернувся до сіоністів, щоб вони жидівську еміграцію скерували на Україну. Чи знайдуться ще після

ше „Укр. Громада“—в 1918—1919 рр.,

але не тепер, коли природа большевиків вже розгадана і ворожість їх до українського народу є отверта... Не розумію, як сміє українець з Західних Земель орієнтуватися на ворогів, що під своїм чоботом тримають 30 мільонів інших українців.

Та й хто це зрозумів би. Шаповал радить організуватися на місці і власними силами виборювати кращі умови життя.

цього такі нерозумні українці, які б думали, що большевики не вороги українського народу?

Присуд посла - комун. Ланцуцького. 9 вересня лондонський суд засудив посла Ланцуцького на три роки тяжкої в'язниці.

Вирали комуніста. В Полоцьку невідомі особи в білий день захопили члена виконавчого комітету білор. комуністич. партії Совдова, який пропав.

Куди заліз. В Японії арештовано большевицького літуна, який фотографував форти.